

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117210408
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117210408.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: C. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. B. 1, XXX XX W., zastúpeného JUDr. Tiborom Sásfyiom, advokátom so sídlom Mlynárska 15, 040 01 Košice proti žalovaným: X./ V. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. P., XXX XX W., právne zastúpenej JUDr. Lenkou Csikyovou, advokátkou so sídlom Hlavná 137, 080 01 Prešov, X./ V. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXXX A. B. Ct. B., M. XXXXX, L., zastúpenej JUDr. Karolom Ševecom, advokátom so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, o určenie vlastníckeho práva, o návrhu žalovanej v 2.rade na zrušenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 15C/15/2017-222 zo dňa 07.05.2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje sa uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol takto cit.:

„Zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Y. súdu W. z XX.X.XXXX č.k. XXC/XX/XXXX-XX, podľa ktorého bola žalovaná v X.rade povinná zdržať sa prevodu, scudzenia, zámeny, zaťaženia stavby - rodinného domu súp. č. XXXX, postaveného na parcele registra "C" parcelné číslo XXXX, zapísanej na LV č. XXXX katastrálne územia W., obec W., okres W..“

2. Citoval ustanovenie § 334 zákona č. 160/2015 z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP“).

3. V odôvodnení okrem iného súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade v čase nariadenia neodkladného opatrenia súd disponoval dôkazmi, ktoré svedčili v prospech nariadenia neodkladného opatrenia, keďže bolo zrejmé, že bol podaný návrh na vkladové konanie ohľadom tejto nehnuteľnosti a žalobca podal návrh na určenie vlastníctva k tejto nehnuteľnosti. Inak by súd nemohol ani v predmetnej veci postupovať, než neodkladné opatrenie nariadiť. Neodkladné opatrenie nariadené na základe návrhu žalobcu spojeného so žalobou bolo podané a odôvodňované skutočnosťou, že žalovaná v 2.rade uzavrela kúpno predajnú zmluvu s Q. A., pričom žalobca dôvodil, že je nutné pomery k nehnuteľnosti upraviť a zabrániť znemožneniu realizácie výkonu z určovacej žaloby, je tu daný dôvod na vydanie neodkladného opatrenia a žiadal jeho urýchlené vydanie ešte pred povolením vkladu do katastra nehnuteľností z predloženej kúpnej zmluvy. Z konania vedeného na tamojšom súde, ktoré iniciovala žalovaná v 2.rade proti žalovanému Q. A. o určenie vlastníckeho práva vedeného pod sp. zn.XXC/XX/XXXX-XX, zistil, že žalovaná v 2.rade je zapísaná v katastri nehnuteľností ako vlastníčka predmetných nehnuteľností, a preto je bezdôvodné, aby súd rozhodoval o určení vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti. Zároveň vo veci bolo podané dňa 20.04.2018 trestné oznámenie vedené na Y. prokuratúre v W. č. XPn XXX/XX-XXXX-X, ktorým trestným oznámením upozornila na to, že podpis pod kúpnu zmluvu a návrhmi na vklad zo dňa 23.1.2017 a 2.2.2017 nie sú jej podpismi, zmluvu nepodpísala a neprejavila vôľu zmluvu uzavrieť a považuje ju za absolútne neplatnú. Pokiaľ sa v konaní

tamojšieho súdu XXC/XX/XXXX zistili skutočnosti o tom, že žalobkyňa neuzavrela kúpnu zmluvu s Q. A. a tieto skutočnosti nerozporuje ani žalovaná v 1. rade, mal za potrebné nariadené neodkladné opatrenie zrušiť, keďže je daný zákonný dôvod podľa § 334 CSP. Dodal, že pokiaľ by mali žalobca a žalovaná v 1. rade dôvodné obavy podložené aj dôvodnými skutočnosťami a okolnosťami, z ktorých by bola daná reálna obava, že exekúcia v tejto veci by bola ohrozená, zvažoval by zamietnutie návrhu žalovanej v 2. rade na zrušenie neodkladného opatrenia. Súdu však takéto skutočnosti a okolnosti do dňa vydania tohto uznesenia zo strany žalobcu a žalovanej v 1. rade predložené neboli, a tak, ak sa ukázalo, že dôvody, pre ktoré bolo neodkladné nariadenie vydané, pominuli, niet dôvodu, prečo by malo byť naďalej neodkladné opatrenie trvať.

4. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Je toho názoru, že zrušenie neodkladného opatrenia súdom podľa § 334 CSP je prípustné, len ak odpadnú dôvody jeho nariadenia, čo nadväzuje na ust. § 325 ods. 1 CSP upravujúce 2 zákonné dôvody jeho nariadenia. Nemôže byť dôvodom na zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 334 CSP to, že podmienky na jeho nariadenie neboli (späťne) nikdy splnené. V tejto súvislosti citoval uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 559/2017 z 08.11.2017 v súvislosti so skúmaním uznesenia Krajského súdu Košice sp. zn. 9Co/213/2017 a uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 491/2017 z 03.08.2017 v súvislosti so skúmaním uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/162/2016 z 12.07.2016. Výklad ust. § 334 CSP súdom v napadnutom uznesení nepovažoval za správny, poukázanie na uznesenie NS SR z 29.6.2011 sp. zn. 4MCdo5/2011 pre tento prípad za neadekvátne. Poukázal na to, že sám súd prvej inštancie v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia Č.k. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 12.05.2017 po osvedčení vlastníckeho práva žalovanej v 2. rade k predmetnej nehnuteľnosti, vyhovel návrhu z dôvodu, že v prípade neupravenia vzájomných vzťahov medzi stranami sporu by bolo vážne ohrozené právo žalobcu domáhať sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, teda žalobca osvedčil naliehavosť potreby takého postupu odrážajúceho nemožnosť vyčkať až do konečného rozhodnutia. Takýto dôvod nariadenia neodkladného opatrenia teda nesporne existoval jednak v čase jeho nariadenia, existuje aj v súčasnosti, k zmene právneho vzťahu a pomerov strán sporu nikdy nedošlo. Uvedol, že dôvodnosť obavy žalobcu a úmyslu žalovanej v 2. rade vykonať úkony súvisiace s vlastníctvom, osvedčuje celý rad ďalších skutočností, ktoré sú predvídateľné nielen teraz, ale boli zrejmé dokonca aj v čase nariadenia neodkladného opatrenia. Takými sú napr. že žalovaná v 2. rade sa dlhodobo od roku XXXX zdržiava v zahraničí, žije v L. s rodinou, deťmi, nemienila a nemieni sa vrátiť, hoci to sľúbila matke len preto, aby na ňu nehnuteľnosť previedla. Nemá dôvod ako 75 ročná sa ani teraz vrátiť, je preto predpoklad, že môže dôjsť z jej strany k scudzeniu jej majetku, ktorý vlastní na území SR. Aj jej postoj a súvislosť s trestným konaním proti nej, ktoré bolo zastavené len z dôvodov údajného premlčania trestného stíhania a uplatňovanie peňažných nárokov proti nej zo strany žalobcu a žalovanej v 1. rade (z dedičského konania), uspokojenie ktorých žalovaná v 2. rade ani nezvažuje, predmetná nehnuteľnosť je jedinou zábezpekou na uspokojenie takých peňažných nárokov. Taktiež nepodaním odvolania ani proti prvému predbežnému opatreniu uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 7C XXX/XXXX-XX zo dňa 16.12.2013, ani proti teraz zrušovanému neodkladnému opatreniu uznesením z 12.05.2017 č.k. 15C/15/2017, v skutočnosti potvrdzuje dôvodnosť ich vydania, teda úmysel s nehnuteľnosťou nakladať. Tvrdená skutočnosť, že žalovaná v 2. rade kúpupredajnú zmluvu s Q. A. neuzavrela, nie je preukázaním, že zákonný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 1 CSP nebol, alebo že takýto zákonný dôvod v zmysle § 334 CSP odpadol z dôvodov v tomto odvolaní zdôvodňovaných. Dôvodná obava žalobcu z úmyslu žalovanej v 2. rade nehnuteľnosť previesť je stále reálna a predvídateľná, čo by pri realizácii na základe splnomocnenia (hoci advokáta) nemusel žalobca ani žalovaná v 1. rade zaregistrovať, k zmene dôvodu nariadenia neodkladného opatrenia nedošlo a ponechanie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia tohto konania ani v najmenšom neukráti žalovanú v 2. rade, preto považuje napadnuté uznesenie za nezákonné a trvá na zmene napadnutého uznesenia a zamietnutí návrhu na zrušenie.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaná v 2. rade uviedla, že tvrdenia žalobcu o zamýšľanom predaji nehnuteľnosti sú fiktívne a ničím nepodložené. Je toho názoru, že súd vie, aj keď vydal neodkladné opatrenie podľa skutkového stavu, ktorý si osvojil od žalobcu, že tento sa nezakladal na pravde a že ona nikdy doteraz neprejavila záujem nehnuteľnosť predať. Proti neodkladnému opatreniu nepodala odvolanie len preto, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení jej nikdy nebolo doručené a preto o ňom ani nevedela. Ona ako účastníčka konania musí mať vedomosť, z akých dôvodov bolo vydané neodkladné opatrenie a počas jeho trvania nie je možné dôvody bez náležitého rozhodnutia meniť alebo dopĺňať.

6. Krajský súd v Prešove príslušný na rozhodnutie o odvolaní vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

10. Ako vyplýva z uvedených ustanovení CSP, nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je tu obava, že exekúcia bude ohrozená. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez takejto bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozené, prípadne by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli aspoň osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Uvedené skutočnosti mal preukázané aj súd prvej inštancie v prejednávacom konaní, v dôsledku čoho bolo nariadené neodkladné opatrenie uznesením č.k. 15C/15/2017-46 zo dňa 12.05.2017, ktorým bola uložená žalovanej v 2.rade povinnosť zdržať sa prevodu, scudzenia, zámeny, zaťaženia stavby - rodinného domu súp. č. XXXX, postaveného na parcele registra "C" parcelné číslo XXXX, zapísanej na LV č. XXXX katastrálne územia W., obec W., okres W. (ďalej len „rodinný dom“). Naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia videl súd vo vážnom ohrození práva žalobcu domáhať sa určenia vlastníckeho práva k rodinnému domu, ktoré uplatnil žalobou v tomto konaní, v dôsledku začatia konania o povolenie vkladu na Okresnom úrade W., katastrálnom odbore k tejto nehnuteľnosti. Mal osvedčené, že žalovaná v 2. rade podala návrh na vklad do katastra na základe kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela s kupujúcim Q. A. a ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k rodinnému domu. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.06.2017.

11. Žalovaná v 2. rade podala návrh na zrušenie neodkladného opatrenia z dôvodov, že kúpnu zmluvu nikdy neuzavrela, ani neprejavila vôľu ju uzatvoriť, nepodpísala, kupujúceho nepozná a preto je absolútne neplatná a považuje sa za vlastníčku rodinného domu. Poukázala na to, že uvedené skutočnosti boli preukázané v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. XXC/XX/XXXX a v trestnej veci OR PZ v W. evidovanej pod sp. zn. H.: Y. XXX/X- M.-.XXXX. Súd prvej inštancie si osvojil tvrdenia žalovanej v 2. rade a z uvedených dôvodov napadnutým uznesením zrušil neodkladné opatrenie č.k. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 12.05.2017.

12. V zmysle ustanovenia § 334 CSP, môže viesť k zrušeniu neodkladného opatrenia iba odpadnutie toho dôvodu, pre ktorý bolo pôvodne nariadené. Dôkazné bremeno vo vzťahu k splneniu danej podmienky zaťažuje stranu, ktorá sa zrušenia neodkladného opatrenia domáha, pričom uvedené musí byť spoľahlivo preukázané. V prípade návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je rozhodné preukázať, že odpadli dôvody na jeho vydanie, nie že neexistovali v čase nariadenia neodkladného opatrenia. Odpadnutie dôvodov nariadenia neodkladného opatrenia môže spočívať aj v tom, že medzi dotknutými subjektmi sa zmenila alebo nastala nová situácia, napr. v dôsledku neskôr vykonaného dokazovania, v dôsledku ktorej zanikla potreba bezodkladnej úpravy pomerov.

13. Sám odvolateľ poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 491/2017 z 3. augusta 2017 podľa ktorého súd v rámci rozhodovania o zrušení uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nemôže preskúmať správnosť pôvodného uznesenia o predbežnom opatrení, ale musí sa zaoberať iba otázkou, či strana domáhajúca sa zrušenia predbežného opatrenia vo svojom návrhu tvrdí také skutočnosti, ktoré nastali po vyhlásení uznesenia o predbežnom opatrení a ktoré zároveň znamenajú aj zmenu skutkových okolností/pomerov, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené. Pokračujúc v odôvodnení však ústavný súd dodáva, že za takéto skutočnosti sa považujú aj situácie, keď v priebehu konania nastane kvalitatívny posun v otázke miery preukázania rozhodujúcich skutočností, napr. keď

z pôvodne osvedčenej skutočnosti po vykonaní príslušného dokazovania je preukázané, že táto nie je splnená.

14. O takúto situáciu ide aj v prejednávanej veci. Súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalovanej v 2. rade na zrušenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že zistil, že po vyhlásení uznesenia o neodkladnom opatrení nastala zmena skutkových pomerov, na základe ktorých bolo nariadené neodkladné opatrenie. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 27.09.2019 a priloženého vyšetrovacieho spisu sp. zn. H.: Y. XXX/X- M.-W.-XXXX vyplýva, že žalovaná v 2. rade je aktuálne evidovaná ako vlastníčka rodinného domu, ako aj to, že podala trestné oznámenie pre sfalšovanie podpisov na kúpnej zmluve a návrhu na vklad, v dôsledku čoho začalo trestné stíhanie pre trestný čin podvodu. Z výsluchu Q. A. pre K. K. v A. bolo zistené, že kúpnu zmluvu ako ani návrh na vklad vlastníckeho práva nepodpisal a žalovanú v 2. rade ani nepozná. V nariadenom neodkladnom opatrení mal súd prvej inštancie pôvodne osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na práve žalobcu domáhať sa určenia vlastníckeho práva k rodinnému domu v podobe existencie kúpnej zmluvy a návrhu na vklad do registra, avšak po vykonanom dokazovaní v súdnom konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. XXC/XX/U. a v trestnom konaní sp. zn. H. Y. XXX/X- M.-W.-XXXX bolo minimálne do tej miery preukázané, že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú na mieste.

15. Odvolací súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie je dôvodné len vtedy, keď sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že navrhovateľovi reálne a bezprostredne hrozí vznik ujmy a nenahraditeľná škoda. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosť, že reálne a bezprostredne hrozí vznik škody. Reálnosť a bezprostrednosť znamená, že žalobca musí osvedčiť už také konkrétne správanie žalovaného, ktorým spôsobuje navrhovateľovi škodu a to nenahraditeľnú.

16. Odvolací súd sa preto stotožňuje so súdom prvej inštancie, že žalobca neuviedol také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali reálnu obavu, že by bola exekúcia v tejto veci ohrozená z dôvodu, že jemu a žalovanej v 1. rade dlhuje žalovaná v 2. rade finančnú sumu a oni nemajú istotu, že by v dôsledku predaja rodinného domu mala dostatočný majetok na úhradu tohto dlhu. Tvrdenia žalobcu o návrate žalovanej v 2. rade na B. po 14 rokoch zo zahraničia za účelom údajného predaja rodinného domu, nepodanie odvolania z jej strany voči zrušovanému neodkladnému opatreniu, či jej postoj v dedičskom konaní, nepredstavujú také konkrétne správanie žalovanej v 2. rade, pre ktoré by žalobcovi a žalovanej v 1. rade hrozila škoda a bolo by dôvodné aj naďalej zotrvanie nariadenia neodkladného opatrenia o uložení povinnosti zdržať sa prevodu, scudzenia, zámeny alebo zaťaženia rodinného domu.

17. Z vyššie uvedených dôvodov postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne. V prípade, že vyvstanú dôvodné skutočnosti a okolnosti, o ktorých sa zmieňoval žalobca, a ktoré žalobca aj osvedčí, môže sa opätovne novým návrhom domáhať vydania neodkladného opatrenia.

18. O trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).